

KLASIKAPLUS.CZ

1. Bohatý program Ostravských dnů letos ve spolupráci s Ostravskou univerzitou

23.08.2023 klasikaplus.cz - Tymon Zgorzelski

Odkaz na originál

Klíčová slova: Antonína (2); Divadle (2); Dvořáka (2); Dny; nové; opery; Ostrava

Česká premiéra opery Bernharda Langa Hrátky s Trumpem, flash-mob opera v rytmu techno-optimismu pro dvě e-koloběžky a čtyři hoverboardy, minimaraton elektronické hudby, prostorové kompozice v katedrále, připomenutí avantgardních i experimentálních děl minulého století i světové premiéry současných autorů – nejen to nabídne letošní ročník bienále, festivalu Ostravské dny. V podání předních ansámbľů i sólistů zazní díla více než osmi desítek skladatelů. Vedle rezidenčních orchestrů Ostravská banda a ONO – Ostrava New Orchestra se mohou návštěvníci těšit například na německý ansámbl Ensemble Garage nebo sólisty Miroslava Beinhouera, který rozezná unikátní šestinotónové harmonium, basklarinetistu Garetha Davise, saxofonistu Roscoe Mitchella, sound designera Matthiase Schneider-Holleka nebo sopranistku Donatienne Michel-Dansac. Zazní desítky světových premiér autorů z Čech i ze zahraničí.

Ostrava se po dobu deseti dnů od 24. srpna do 2. září stane českým centrem soudobé klasické hudby. Hlavním "orchestrálním sálem" festivalu, bienále konaného letos podvanácté, zůstává zastřešené náměstí Trojhalí Karolina. V postindustriálním prostoru se uskuteční pět velkých koncertů. Harmoniu i varhanám je na úvod vyhrazen kostel sv. Václava. Interpreti "prostorových" kompozic se rozmístí v katedrále Božského Spasitele, už teď jsou pro ni hotové skladby Michala Rataje, Jana Dobiáše nebo Pavla Zemka Nováka. Minimaraton elektronické hudby (kurátor Martin Režný) zamíří do bývalé prodejny Bauhausu i nové galerie Díra. Operky v prostoru a site-specific performance překvapí kolemjdoucí na centrálním Masarykově náměstí i nábřeží nedaleké Ostravice. Pro konvertovanou historickou budovu jatek Plato už teď komponuje Raven Chacon a Peter Ablinger. Díky Bernhardu Langovi se diváci ocitnou v **Divadle Antonína Dvořáka**. Novinkou letošních Ostravských dnů je spolupráce s Ostravskou univerzitou, a tedy nové sídlo festivalu – City Campus na Černé louce. Díky akusticky vynikajícímu sálu se nový umělecký klastr stane také koncertní destinací festivalu.

Ostravské dny (liché roky) – to jsou hlavně nové skladby pro orchestr, ale vztahují se i k NODO / **Dny nové opery Ostrava** (sudé roky). Letos to bude monodramatem Playing Trump. Cheap Opera #2 z dílny rakouského skladatele a hvězdy evropského formátu, rezidenčního skladatele Ostravských dnů Bernharda Langa. Inspirací pro toto panoptikální dílo bylo svérázné působení bývalého amerického prezidenta Donalda Trumpa a dezinformační tendence, které provázely (nejen) jeho předvolební kampaň. V opeře, která je po hudební stránce koláží avantgardy, jazzu, popu, minimalismu i elektronické hudby, nechybí ani smyčky (loops), kterými je Lang pověstný. Opera patří do Langovy série cheap operas (laciných oper), které se vyznačují tím, že používají velmi malý instrumentální ansámbl, ale zato uplatňují všech technických a elektroakustických možností: samplových technologií, zesilovačů a syntezátorů. V jediné zpívané roli se představí francouzská sopranistka Donatienne Michel-Dansac, doprovodí ji hráči Ostravské bandy pod taktovkou Johannese Kalitzkeho. Režie a scénického designu se ujme tandem Jiří Nekvasil a David Bazika. Česká premiéra se uskuteční 1. září v **Divadle Antonína Dvořáka**.

Na Masarykově náměstí se 25. srpna odehrají dvě flash-mob opery v Brně působících skladatelů: Zásady tvorby pouličního názvosloví

Radima Hanouska, který se jako basklarinetista a saxofonista v obou operách sám zařadí mezi účinkující, a Rozlučka se svobodou (opera v rytmu techno-optimismu) Františka Chaloupky. Kromě dvou zpěvaček a čtyř saxofonistů do instrumentace "zakomponoval" také dvě elektrické koloběžky a čtyři hoverboardy. Další prezentace Františka Chaloupky se uskuteční o dva dny později (neděle 27. srpna) na orchestrálním koncertě v Trojhalí Karolina, kde se diváci setkají s jeho kusem Allegory of the Cave, dosud nehranou skladbou pro velký orchestr. V místě, kde původně hučely stroje a turbíny funkční koksovy, bude hrát mezinárodní ONO – Ostrava New Orchestra, velký symfonický orchestr mladých interpretů z deseti evropských zemí. Mezinárodní Ostravská banda, komornější verze dalšího rezidenčního orchestru festivalu, poslouží skladbám Petra Bakly, Petra Cíglera a Miroslava Srnky, přičemž díla prvních dvou jmenovaných zazní ve světové premiéře (Baklův Diptych a nová, přepracovaná verze Cíglery Echolocations). Srnkova skladba Overheating vznikla v roce 2018 na objednávku Los Angeles Philharmonic. Skladby všech tří skladatelů budou provedeny v rámci jednoho programu, a to v pondělí 28. srpna na zastřešeném náměstí Trojhalí Karolina.

Pro vznešený prostor Katedrály Božského Spasitele v centru Ostravy vznikla skladba Michala Rataje Načalo polunóšníci. Skladatel využívá akustických možností druhé největší církevní stavby na Moravě a dílo napsal pro bicí nástroje, hlasy, varhany, elektroniku a další nástroje. Světovou premiéru své kompozice pro varhany a dva improvizující sólisty připravuje rovněž Peter Graham (pseudonym

Jaroslava Štátného). Poprvé na Ostravských dnech zazní hudba Jana Dobiáše. Jeho nová kompozice Chví se čas, která vzniká pro hlasy a perkuse, je inspirována básní Podzimní večer Otokara Březiny a pohybem Země kolem Slunce. Všechny tyto (a další) skladby naplní obrovskou chrámovou loď v rámci koncertu Spiritual and Empiric v úterý 29. srpna. Dvojkoncert ukončí Adorace Nejsvětějšího Srdce Ježíšova (Litanie) pro housle a troje perkuse Pavla Zemka Nováka. Světová premiéra celovečerního díla pro bicistu Martina Opršála se uskutečnila vloni na Velikonočním duchovním festivalu v Brně.

Součástí festivalu je i Minimaraton elektronické hudby, který v sobotu 26. srpna na několika scénách v galeriích Plato Bauhaus a Díra nabídne vhled do historie a současnosti vývoje elektronických nástrojů a pestrých tvůrčích autorských přístupů. Například s prvními

v Československu vyrobenými modulárními syntetizéry Číslizvuk (1977) a Antares (1978) vystoupí jejich znalec a autor obsáhlé publikace

Elektrofony Milan Guštar. Set postavený na kazetových páscích přiveze Petr Ferenc. Premiéru skladby Tudorforest uvede Opening Performance Orchestra. Improvizovaný set Tarnovského bude mixem postklubové dekonstrukce, musique concrete, metamorfovaných akustických zvuků a generativní hudby. Současnou generaci skladatelů zastoupí Ian Mikyska s banjo live-processingovým duem Datel zkázy (spolu s Janem Faixem) a Miro Tóth s projektem Predskokan Otrok, mixujícím vlivy intelligent dance music, techna, glitche, drone ambientu a generativní hudby. Z Berlína přijedou Pablo Leinhard (s programem využívajícím mixážní pult bez vstupního signálu) a klarinetistka a zvuková umělkyně Sam Dunscombe. Palestinský nomád Dirar Kalash, který je mistrem hry na tradiční východní nástroje, se představí se skladbou postavenou na využití softwarů Puredata a Supercollider. Institut sonologie v Haagu budou "reprezentovat"

Francesco Corvi s live kódováním zvuku a František Hruška. Svoji novou skladbu uvede také rezident Institutu Ostravských dnů Tymon Zgorzelski

[« zpět na začátek](#)